

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 15 березня 2024 року

№ 11-1

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів у лісовому фонді України

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів у лісовому фонді України.

За підсумками обговорення Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів (далі – Міндовкілля) як головним розпорядником бюджетних коштів та Державним агентством лісових ресурсів (далі – Держлісагентство) як відповідальним виконавцем бюджетних програм за КПКВК 2709010 «Керівництво та управління у сфері лісового господарства» (до 24.07.2020 – КПКВК 2409010 «Керівництво та управління у сфері лісового господарства») та КПКВК 2709060 «Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді» (до 24.07.2020 – КПКВК 2409060 «Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді») протягом 2020–2022 років та I півріччя 2023 року на забезпечення реалізації державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, а також охорони, ефективного використання, збереження та відтворення лісового та природно-заповідного фонду України використано 1 945,1 млн грн коштів державного бюджету.

При цьому результативні показники «продукту» зазначених бюджетних програм за фактичного спрямування майже 90 відс. загального обсягу видатків на оплату праці з нарахуваннями та видатки на дослідження і розробки, а також окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, які також є фактично видатками із забезпечення діяльності та оплати праці працівників бюджетних установ, не характеризують виконання функцій і завдань у сфері

лісового та мисливського господарства, а отже, не дають змоги оцінити рівень досягнення мети та завдань цих бюджетних програм.

Зазначене також є свідченням недотримання вимог наказу Міністерства фінансів України від 29 грудня 2002 року № 1098 «Про паспорти бюджетних програм» (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 21 січня 2003 року за № 47/7368) та ускладнює надання оцінки продуктивності, результативності та економності використання бюджетних коштів учасниками бюджетного процесу в розумінні вимог частини четвертої статті 4 Закону України «Про Рахункову палату».

Аудитом встановлено, що внаслідок неперерозподілу Держлісагентством видатків та невнесення змін до кошторисів **відповідно до вимог Бюджетного кодексу України**, в 2020–2022 роках **не використано бюджетних коштів в обсязі 19,6 млн грн** (2,7 млн грн за КПКВК 2709010 та 16,9 млн грн за КПКВК 2709060), **що є неефективним управлінням коштами загального фонду державного бюджету.**

1.1. Аналіз використання бюджетних коштів засвідчив зростання планових видатків у 2020–2021 роках та різкий спад їх використання у 2022 році: з середнього 96 відс. до 66,3 відс., зокрема, у зв'язку введенням воєнного стану та перерозподілом коштів до резервного фонду.

На 2023 рік обсяг асигнувань з держбюджету зменшився майже на 30 відс. порівняно з попереднім роком, при цьому за I півріччя використано лише 30,3 відс. планованих показників на рік, **що в основному пов'язано зі скороченням штатних працівників обласних управлінь лісового та мисливського господарства й апарату Держлісагентства у зв'язку з розпочатою в 2022 році реформою управління лісової галузі.**

Крім того, в 2023 році **129,8 млн грн коштів спеціального фонду держбюджету, які надійшли від сплати рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування, та є джерелом наповнення бюджетної програми за КПКВК 2709060, залишились нерозподіленими Держлісагентством.** Зазначене обумовлене тим, що ці кошти планувались для здійснення заходів лісогосподарськими підприємствами Держлісагентства (одержувачами бюджетних коштів), розташованими на окупованих територіях та в зоні ведення бойових дій. Незабезпечення вчасного перерозподілу коштів призводить до їх знецінення внаслідок інфляційних процесів, а отже, і до неефективного управління цими коштами.

1.2. Стан внутрішнього контролю в Держлісагентстві не забезпечує ефективного попередження порушень і недоліків, а також дотримання виконавчої дисципліни. Підходи до організації діяльності з управління ризиками, системи внутрішнього контролю (підходи/вимоги до організації та здійснення внутрішнього контролю) Держлісагентством не переглядалися, що створює ризики нездатності системи внутрішнього контролю забезпечувати належне виконання покладених завдань.

1.3. У сфері внутрішнього аудиту не забезпечено дотримання принципів організаційної та функціональної незалежності. На підрозділи внутрішнього аудиту покладаються непритаманні функції, які не пов'язані із завданнями внутрішнього аудиту. У зв'язку з реалізацією реформи управління лісової галузі, зокрема ліквідацією обласних управлінь лісового та мисливського господарства (далі – ОУЛМГ), відбулось скорочення протягом 2023 року штату внутрішніх аудиторів з 33 до 3 осіб, що створює ризики незабезпечення виконання визначених завдань, а також може призвести до виникнення помилок чи інших недоліків у діяльності Держлісагентства. Порядок визначення ризиків для відбору об'єктів при плануванні внутрішніх аудитів підрозділами внутрішнього аудиту, затверджений наказом Держлісагентства від 27 січня 2020 року № 19, з 2021 року є неактуальним, оскільки не визначає критеріїв відбору об'єктів при плануванні внутрішніх аудитів реалізації наявних бюджетних програм.

Зокрема, під час аудиту виявлені **недоліки та порушення, допущені** установами та організаціями Держлісагентства **при плануванні** видатків державного бюджету **на загальну суму 4,3 млн грн та їх використанні – 0,6 млн грн**, а також окремі порушення при веденні бухгалтерського обліку та недотримання строків зберігання документів у Держлісагентстві (**під час аудиту такі документи відновлені**).

2. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1777-р схвалено Державну стратегію управління лісами України до 2035 року (далі – Стратегія) та операційний план її реалізації у 2022–2024 роках.

Реформа управління лісової галузі, розпочата із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 07 вересня 2022 року № 1003 «Деякі питання реформування управління лісової галузі» (далі – постанова № 1003), **знаходиться в процесі реалізації**. Водночас на момент видання постанови № 1003 (07.09.2022) окремі положення цього акта, зокрема щодо припинення діяльності лісогосподарських підприємств, **не відповідали розділу IV Стратегії**: в процесі реформування лісового господарства України лісогосподарські підприємства зберігають **статус юридичної особи, приватизація таких підприємств заборонена**. Відповідні зміни внесені до Стратегії лише 22.09.2023 розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 року № 840-р «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777», тобто більш ніж через рік.

Указом Президента України від 29 вересня 2022 року № 675 введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 вересня 2022 року «Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період», виконання якого є підґрунтям для реалізації реформи та забезпечення ефективної діяльності галузі. Зокрема, передбачається посилення адміністративної відповідальності за невиконання законних розпоряджень чи приписів, інших законних вимог посадових осіб органів, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорони природних

ресурсів, за ненадання їм необхідної інформації або надання неправдивої інформації, вчинення інших перешкод для виконання покладених на них обов'язків.

2.1. Внаслідок вжиття заходів з реалізації постанови № 1003, кількість територіальних органів Держлісагентства скоротилася з 24 до 9, оборотні та необоротні активи 146 лісогосподарських підприємств, які належали до сфери управління Держлісагентства, передані до новоствореного Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – ДП «Ліси України»). На базі цих підприємств створено 146 філій ДП «Ліси України» без права юридичної особи.

2.2. Фактична кількість штатних одиниць центрального апарату Держлісагентства та його територіальних органів зменшилася на 51,3 відс. (до 269 осіб у 2022 році проти 524 у 2020 році). Водночас через допущення порушення строків виплат при звільненні працівників Херсонського ОУЛМГ, судовими рішеннями призначено до стягнення на користь позивачів 162,1 тис. грн, з яких виплачено в 2023 році 14,5 тис. грн, що є збитками державного бюджету відповідно до статті 6 Закону України від 05 червня 2012 року № 4901-VI «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень». Наявні ризики нанесення збитків державному бюджету в обсязі 147,6 тис. грн внаслідок стягнень за рішенням суду.

2.3. За 2023 рік кількість працівників філій ДП «Ліси України», створених на базі спеціалізованих державних лісогосподарських підприємств, зменшилася щонайменше на 4 912 осіб (16 відс.), яких було звільнено у встановленому порядку при приведенні штатних розписів цих філій до єдиних вимог з метою уникнення дублювання функцій працівників.

3. Держлісагентством **неповною мірою забезпечено належне управління об'єктами державної власності**, що належать до його сфери управління, зокрема, в частині обліку оборотних та необоротних активів та передачі майна до ДП «Ліси України», що створює ризики втрат державних активів та свідчить про низький рівень внутрішнього контролю Держлісагентства за рухом та обліком активів лісогосподарських підприємств.

3.1. З 2020 року внаслідок припинення шляхом реорганізації кількість підприємств, яким Держлісагентство затверджувало фінансові плани, скоротилася майже в 15 разів та в 2023 році становила 20 одиниць (з 305). За 2020–2022 роки кількість збиткових підприємств зменшилась з 17 зі збитками у розмірі 53,3 млн грн (2020 рік) до 6 зі збитками 42,9 млн грн (2022 рік). Показники рентабельності підприємств Держлісагентства у цей період мали позитивну динаміку: коефіцієнт фінансової стійкості стабільний; рентабельність діяльності збільшилася в 5 разів, активів – більше ніж у 6,4 раза, власного капіталу – у 6,4 раза, EBITDA¹ – в 1,2 раза. Обсяг власного капіталу підприємств зріс майже на 33,3 відс., зокрема додатковий капітал на 44,7 відсотка.

¹ EBITDA (англ. Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) - аналітичний показник, що дорівнює обсягу прибутку до відрахування витрат з виплати відсотків, податків та нарахованої амортизації.

У I півріччі 2023 року позитивна динаміка зберігалася: рентабельність діяльності становила 15 відс., активів – 20 відс., власного капіталу – 47 відс., EBITDA – 18 відсотків. Ці показники вказують на значне покращення фінансової стійкості та ефективності підприємств у періоді, що досліджувався.

3.2. Протягом грудня 2022 року та I кварталу 2023 року до ДП «Ліси України» від ліквідованих ОУЛМГ та 146 реорганізованих шляхом приєднання лісогосподарських підприємств передано необоротних і оборотних активів загальною вартістю **6 333,8 млн грн: права постійного користування земельними ділянками – 128,7 млн грн, будинки і споруди – 1 776,5 млн грн, машини та обладнання – 643,8 млн грн, транспортні засоби – 916,0 млн грн та інше – 2 868,8 млн гривень.** Крім того, передавальними актами від лісогосподарських підприємств до ДП «Ліси України» передано **кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги в обсязі 913,5 млн грн**, з якої станом на 30.09.2023 не погашено 190,9 млн грн, або майже 21 відсоток.

Вибірковою перевіркою (шляхом застосування вибірки MUS відібрано 19 філій, якими відповідно до передавальних актів отримано основних засобів первісною вартістю 1 710,1 млн грн) повноти оприбуткування основних засобів, отриманих від лісогосподарських підприємств, встановлено:

 права постійного користування земельними ділянками площею **457,0 тис. га, які зареєстровані за 7-ма лісогосподарськими підприємствами**, реорганізованими шляхом приєднання до ДП «Ліси України», на момент складання передавальних актів на балансі цих підприємств не обліковувались, що є недотриманням Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 року № 242, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 листопада 1999 року за № 750/4043 (далі – НП(С)БО 8).

Відповідно, після прийняття необоротних активів філіями ДП «Ліси України» зазначені права не були відображені в обліку. У 2023 році філіями, які діють за генеральною довіреністю ДП «Ліси України», **здійснено часткове переоформлення прав постійного користування земельними ділянками (43,0 тис. га, або 9,5 відс.)** та за результатами аудиту відображено в обліку як нематеріальні активи;

 в окремих випадках права постійного користування земельними ділянками філіями ДП «Ліси України» відображені в обліку за залишковою вартістю з **амортизацією права постійного користування земельними ділянками** в сумі 0,5 млн грн, що є недотриманням вимог пункту 25 НП(С)БО 8;

 вартість наявних активів у 3-х із 19-ти перевірених передавальних актів **знижена на загальну суму 0,6 млн гривень (3,5 відс. перевіреної суми)**, це пояснюється допущенням неточності при оформленні. Зазначене створює ризики відображення у решті передавальних актів, які не потрапили до вибірки, недостовірної інформації про передані оборотні та необоротні активи лісогосподарських підприємств, що **потребує проведення суцільної інвентаризації активів, отриманих філіями ДП «Ліси України»;**

☞ з недотриманням вимог частини п'ятої статті 9 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» оприбуткування отриманого від Івано-Франківського ОУЛМГ нерухомого майна первісною вартістю **0,1 млн грн** (акт від 24.04.2023) **не відображене в обліку** ДП «Ліси України» (за результатами аудиту порушення виправлено шляхом оприбуткування майна на баланс філій «Івано-Франківське ЛГ» та «Ворохтянське ЛГ» ДП «Ліси України»);

☞ з недотриманням вимог пункту 10 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92 (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 18 травня 2000 року за № 288/4509), об'єкти нерухомого майна **прийнято на баланс за залишковою, а не справедливою вартістю**. Наприклад, нерухоме майно з площею забудови 578,4 м² та 336,4 м² прийнято на баланс з вартістю 1 і 3 гривні відповідно, що призводить до заниження в обліку вартості активів новоствореного ДП «Ліси України».

За результатами аудиту ДП «Ліси України» поінформувало Рахункову палату про залучення незалежної оцінюючої компанії для проведення незалежної оцінки з метою визначення справедливої вартості активів балансу підприємства на дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності (01.01.2024);

☞ у ДП «Ліси України» **немає** єдиної автоматизованої програми та не розроблена номенклатура для ведення бухгалтерського обліку в центральному апараті та філіях, що ускладнює доступ до інформації про стан активів і пасивів, а також створює ризики неповноти та неправдивості фінансової інформації.

3.3. Згідно із пунктом 5.2 Статуту ДП «Ліси України» майно підприємства є державною власністю і закріплюється за ним на праві господарського відання. У 2023 році Фондом державного майна України за пропозицією або згодою Держлісагентства включено до переліку об'єктів малої приватизації 50 груп інвентарних об'єктів філій ДП «Ліси України» на суму 33,9 млн гривень. **Приватизовано 15 груп інвентарних об'єктів за стартовою ціною аукціону 29,4 млн гривень. Ціна продажу зазначених об'єктів становила 119,1 млн гривень.**

Водночас на приватизацію були виставлені групи інвентарних об'єктів, які забезпечують діяльність з переробки деревини, що відповідно до пункту 3.2 Статуту ДП «Ліси України» належить до основних напрямів діяльності підприємства. На час здійснення аудиту 8 груп вже приватизовано, а у грудні 2023 року запропоновано до приватизації ще 470 об'єктів державної власності, у тому числі 58 цехів переробки деревини та 28 майнових комплексів з переробки деревини. При цьому підрозділом 2.1 Стратегічного плану розвитку ДП «Ліси України» на 2024–2028 роки, затвердженого 21.11.2023 т. в. о. Голови Держлісагентства, передбачено виробництво промислової продукції переробки деревини та проведення лісопильно-деревобробних робіт.

На сьогодні органом управління державним майном рішень про припинення переробної діяльності ДП «Ліси України» і його філій та виключення її

з основних напрямів діяльності не ухвалено. Це свідчить про необхідність подальшого удосконалення управління державним майном лісової галузі.

4. Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів у лісовому фонді здійснюються без достовірних даних. Останній державний облік лісів проводився станом на **01.01.2011**, база моніторингу лісів сформована ще за **2015 рік** (має формуватися щорічно відповідно до статті 55 Лісового кодексу України та Положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 року № 391 (зі змінами)), а цикл національної інвентаризації лісів, розпочатий в 2021 році, заплановано завершити в **2025 році**.

Зазначене, зокрема, обумовлено невиконанням Держлісагентством п'яти з 16 рекомендацій Рахункової палати за результатами попереднього аудиту, в тому числі: забезпечення ведення державного лісового кадастру та обліку лісів; проведення моніторингу лісів як складової державної системи моніторингу навколишнього природного середовища; розроблення проєктів нормативно-правових актів для врегулювання процедур прийому та обліку продуктів побічних лісових користувань від юридичних та фізичних осіб.

4.1. Заходи з ведення лісового і мисливського господарства, охорони і захисту лісів у лісовому фонді, на які спрямовувалися кошти державного бюджету, в 2020–2021 роках виконувались у запланованих обсягах. Водночас у **2022 році** у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, ці заходи є **невиконаними**, рівень проведення лісовпорядних робіт становив лише 1,2 відс., лісовідновлення – 8,9 відс. та лісорозведення – 13,1 відсотка.

4.2. Протягом 2020–2022 років та I півріччя 2023 року видано 139,2 тис. лісорубних квитків для заготівлі 77,5 млн м³ деревини на площі 1,4 млн га, що становить 20 відс. загальної площі лісового фонду Держлісагентства (без врахування тимчасово окупованих територій), з них заготовлено 57,9 млн м³, або 74,7 відс. обсягу, на який видані лісорубні квитки. Заходи з відновлення лісів та лісорозведення проведено на площі, що становить 133,6 тис. га, в тому числі створено 7,9 тис. га нових лісів.

У 2022 році порівняно з 2020 роком обсяг заготівлі зменшився на 10,6 відс., лісовідновлення та лісорозведення – на 18,6 відс., що пояснюється активними бойовими діями на територіях, що належать до лісового фонду.

4.3. Неналежне виконання Держлісагентством повноважень щодо державної лісової охорони спричиняє низький відсоток виявлення та стягнення компенсації за шкоду, нанесену лісовому фонду, та, як наслідок, його втрату. Так, протягом 2020–2022 років складено 4671 акт, якими встановлено **шкоду лісовому фонду в сумі 632,5 млн грн**, з якої **стягнуто адміністративними штрафами лише 6,3 млн грн, або близько 1 відс. завданої шкоди.** Крім того, встановлено 12,3 тис. випадків незаконного вирубування дерев та чагарників, матеріали до правоохоронних органів передано лише щодо 45,8 відс., а до судових – 8,5 відсотка. При цьому зі встановленої загальної кількості випадків незаконного вирубування дерев та чагарників, 35 відс. випадків порушень вчинено невідновленими особами, якими завдано **86,4 відс. шкоди (731,0 млн гривень).**

Це свідчить про необхідність внесення змін до чинного законодавства та розроблення дієвих механізмів запобігання вчиненню таких порушень.

Послаблення охорони лісів може бути спричинено, зокрема, скороченням чисельності Державної лісової охорони: середня площа лісового обходу на одного лісника зросла з 591 га в 2007 році до понад 1000 га в 2023 році, що свідчить про нестачу ресурсів для ефективного контролю та виявлення порушень у лісовому господарстві.

4.4. Протягом 2020–2022 років та I півріччя 2023 року виникло 4587 пожеж (за виключенням пожеж, що виникли внаслідок воєнних дій) на площі 93,2 тис. га, якими нанесено **збитків у сумі 20 339 млн грн** (з них 19 113 млн грн, або 94 відс., – 2020 рік), відшкодовано лише **192,0 тис. грн, або менше однієї тисячної відсотка. Серед причин – недостатня оснащеність лісопожежних підрозділів (із 532 пожежних автомобілів 480 (90 відс.) експлуатуються 16 і більше років). Фактично відповідальність за завдані шкоду та збитки лісовому фонду не встановлена, діяльність Держлісагентства в цьому напрямі є недостатньою.**

4.5. Підприємства та установи, що належать до сфери управління Держлісагентства, не здійснюють обрахунку втрат рухомого та нерухомого майна, завданих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, відповідно до Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності, затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 року за № 1522/38858 (далі – Методика).

При цьому, за даними Держлісагентства, на 01.07.2023 обраховані втрати майна становили 107,5 млн грн: 36,6 млн грн – рухоме та 70,8 млн грн – нерухоме майно. Незастосування Методики створює ризик неможливості отримання в подальшому цими підприємствами та установами компенсації за втрачене майно внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

На 01.07.2023 обсяг шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду підприємств та установ, що належать до сфери управління Держлісагентства, внаслідок збройної агресії Російської Федерації, обрахований відповідно до Методики визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженої наказом Міндовкілля від 05 жовтня 2022 року № 414 (зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2022 року за № 1308/38644), становив 1 235,8 млн грн, у т. ч. шкода через неможливість використання корисних властивостей лісів – 570,5 млн грн, або 46 відсотків. Станом на зазначену дату під російською окупацією знаходилося 38 підприємств та установ, які належать до сфери управління Держлісагентства. Відповідно, поррахувати шкоду та збитки, завдані

підприємствам та установам, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, до повної деокупації неможливо.

Водночас комісії, створені місцевими державними (військовими) адміністраціями для встановлення фактів заподіяння шкоди та збитків лісовому фонду підприємств та установ, що належать до сфери управління Держлісагентства, в більшості випадків не функціонують.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів у лісовому фонді України (далі – Звіт), затвердити.

2. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Раді національної безпеки і оборони України у порядку інформування.

3. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження цього Звіту.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування у порядку інформування.

5. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати народному депутату України Миколі Тищенку в порядку інформування на депутатське звернення (лист від 13.04.2023 № 420д9/15-2023/77660).

6. Відомості про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, спрямованих на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів у лісовому фонді України, у формі рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Кабінету Міністрів України та, зокрема, рекомендувати вжити заходів щодо:

виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 вересня 2022 року «Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період», введеного в дію Указом Президента України від 29 вересня 2022 року № 675;

завершення реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

7. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України і Державному агентству лісових ресурсів України та рекомендувати в межах компетенції вжити заходів щодо:

розробки і внесення на розгляд Кабінету Міністрів України:

проекту постанови про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 року № 976 «Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших лісокористувачів та власників лісів», зокрема, в частині приведення переліку посад державної лісової охорони, лісової охорони інших постійних лісокористувачів та власників лісів у відповідність із реформою лісової галузі;

проектів законів про внесення змін, зокрема, до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності за правопорушення у сфері лісокористування та протидії незаконному обігу деревини, посилення відповідальності за невиконання законних вимог посадових осіб, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища;

проекту закону про удосконалення механізмів управління об'єктами державної власності в лісовій галузі;

перегляду результативних показників бюджетних програм «Керівництво та управління у сфері лісового господарства» і «Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді» відповідно до Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2002 року № 1098, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 січня 2003 року за № 47/7368;

приведення стану внутрішнього аудиту та контролю у відповідність із Порядком здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 року № 1001, та Основними засадами здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 року № 1062;

запровадження щоквартального моніторингу здійснення заходів з лісовпорядкування, лісорозведення і відновлення лісів, охорони і захисту лісів, створення захисних лісових насаджень та полезахисних лісових смуг та узагальненої оцінки стану виконання планів заходів у розрізі міжрегіональних управлінь лісового та мисливського господарства й одержувачів коштів державного бюджету;

забезпечення ведення державного лісового кадастру та обліку лісів;

проведення моніторингу лісів як складової державної системи моніторингу навколишнього природного середовища;

активізації претензійно-позовної роботи для відшкодування шкоди та збитків, завданих лісовому фонду;

технічного переоснащення лісопожежних підрозділів, придбання протипожежної техніки з обладнанням, засобів пожежогасіння та систем спостереження для запобігання виникненню лісових пожеж;

забезпечення здійснення підприємствами та установами, що належать до сфери управління Держлісагентства, оцінки (визначення розміру) шкоди та збитків, завданих внаслідок збройної агресії Російської Федерації, у відповідності із Методикою з метою отримання у подальшому компенсації та встановлення дієвого контролю за додержанням затверджених методик;

проведення щорічного фінансового аудиту ДП «Ліси України»;

здійснення інвентаризації активів і зобов'язань ДП «Ліси України» у зв'язку з переходом на міжнародні стандарти фінансової звітності та з метою повного їх

оприбуткування, уникнення ризиків втрати державного майна та зниження вартості активів у фінансовій звітності;

перегляду основних видів діяльності, визначених Статутом ДП «Ліси України» та передбачених Стратегічним планом розвитку Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» на 2024–2028 роки, з метою виключення таких, подальше провадження яких не планується.

8. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Державному спеціалізованому господарському підприємству «Ліси України» та рекомендувати вжити заходів щодо:

перереєстрації прав постійного користування земельними ділянками, отриманих від лісгосподарських підприємств, що реорганізовані;

приведення обліку прав постійного користування земельними ділянками у відповідність із законодавством про бухгалтерський облік та забезпечення його повноти;

проведення суцільної інвентаризації активів з метою забезпечення повноти їх обліку;

здійснення незалежної оцінки оборотних та необоротних актів ДП «Ліси України» з метою належного їх відображення в бухгалтерському обліку;

запровадження використання єдиної автоматизованої системи, розроблення єдиної номенклатури для ведення бухгалтерського обліку в апараті та всіх філіях ДП «Ліси України».

9. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Державному підприємству «Лісгосподарський Інноваційно-Аналітичний Центр», Українському ордена «Знак Пошани» науково-дослідному інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького Державного агентства лісових ресурсів України та Національної академії наук України, Державній організації «Український лісовий селекційний центр», Українському науково-дослідному інституту гірського лісництва ім. П. С. Пастернака, Шацькому національному природному парку для розгляду та вжиття заходів реагування на виявлені недоліки та порушення, встановлені Рахунковою палатою.

10. Оприлюднити рішення Рахункової палати та Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

11. Члену Рахункової палати Віктору Богуну забезпечити надсилання до Верховної Ради України інформації про стан виконання об'єктами контролю рішення Рахункової палати протягом 45 днів із дня отримання інформації від об'єктів контролю.

12. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Віктора Богуна.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА